

Kmetijski list

≡ Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:

Spolnoletno Din 20—
polnoletno Din 10—
četrtletno Din 5—
Posamezna številka Din 1—

**Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnajaj si sam!**

Inserati:

1 mm inseratnega stolpca stane za:
male oglase Din 025
uradne razglase Din 050
reklame po dogovoru

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7. v hiši „Ekonom“.

Današnji številki smo priložili položnice. Vsak zaveden pristaš kmetijske misli, bo to položnico izpolnil in jo potem v najkrajšem času poslal upravi „Kmetijskega lista“ v Ljubljani. Ravno tako bo vsak pristaš kmetijske misli poskrbel, da se bo število naročnikov „Kmetijskega lista“ podvojilo.

Tovariši! Skupščinske volitve se bližajo, zato s potrjeno vemo na delo za „Kmetijski list!“

Ker so narasli vsi stroški za izdajanje lista, velja odslej „Kmetijski list“ na leto 20, na pol leta pa 10 dinarjev. Vseeno je „Kmetijski list“ še najcenejši list!

Naše glavno orožje je „Kmetijski list“ in tega se zavedajte pri vsaki priliki in povsod!

V boj za Staro pravdo!

UPRAVA „KMETIJSKEGA LISTA“.

Beseda inteligenci.

Z Idealno požrtvovalnostjo je delovala nekoč naša inteligenca za narod. Z neumorno vmo je učila in bodrila naš narod in vedno je bila v prvih vrstah narodnih borcev. Preganjana in pritiskana je bila zato, toda njena čista ljubezen je vzdržala vse in ni bilo med njo moza, ki bi se bal, če postane pojem narodnega voditelja istoveten s pojmom narodnega mučenika. Vzgedna je bila nekoč naša inteligenca in naš ponos, ker bila je eno s narodom.

To je bilo tedaj, ko so bili še na delu rodoljubi starega kova, oni zlati značaji, ki niso poznali ne polovičarstva in ne preračunjenosti, ki so stali za svoje nazore celotno.

Bila je to doba, ko so slovela imena Božidar Raič, Matija Majar, Fran Levstik, ko je vodil Gorjanci nepozabni Lavrič, ko je učil Štajerice Trstenjak, ko se je na veličastnih taborih manifestirala enotnost našega naroda, ko ni bilo med inteligenco in narodom nobenega preda.

Danes temu ni več tako. Med narodom in inteligenco je nastal prepad, ki se stalno širi in ki grozi, da postane nepremostljiv. Pogubne posledice tega čutimo danes že vsi na svoji koži.

V dobi gradnje smo in obenem v dobi političnega kričanja. Kako pa naj bo stavba dobra, če jo vodijo kričarji in hujskači, mesto izveščanja zidarjev! In da se danes to godi, je krivda inteligenca.

Iz mehkužnega strahu pred političnim bojem je inteligenca zapustila javno življenje, na njeno mesto pa so prišli razni kričarji in vpljači, ki morajo svojo notranjo praznoto zakrivati s krikom.

In še se najde inteligent, ki se čudi stroškov našega političnega boja in še se najde inteligent, ki se zgraža, če se vodi v naši politiki skoraj le oseben in ne načelen boj. Kakor da bi mogel biti barbar civiliziran, kakor da bi mogel biti neotesanec olikan!

In kakor v politiki, tako je povsod drugod. Naše gospodarstvo določuje neutešljivi pohlep bank in ne ožir do narodnega blagostanja. Veržniki in šušmarji postavljajo naše gospodarstvo na glavo in glede zadružništva smo na slabšem ko pred vojno. Ponižni sluga bank pa je inteligenca, ki je izgubila stik z narodom in ki zato ne ve, da je v narodu sila, ki more tudi banke treščiti ob tla. Zato ni nikjer odpora proti škodljivcem narodnega blagostanja, zato ni moza, ki bi privedel naše gospodarstvo na pravo pot. In da tega moza ni, je druga krivda inteligenca.

Največja in najbolj neoprostljiva pa je krivda inteligenca, da je skoraj umrlo prosvetno delo med narodom.

Kar je mogel, je narod dal, da lahko inteligenca uspešno deluje.

Postavil je univerzo in tehniko, ustanovil konservatorij in druge kulturne zavode — skratka, dal je vse možnosti, da dobi vse naše kulturno življenje največji razmah.

Mesto tega pa počiva vse delo in na deželi se je pričel naravnost kulturni glad. Ni predavanj, ni predstav in poučnih listov se manjšajo in krčijo od dne do dne. Naša inteligenca pa vsega tega ne vidi in sedi v mestih — ter proslavlja slovensko kulturo, ki pada od ure do ure.

Komaj se je pričel prepad med narodom in inteligenco, že je prinesel katastrofalne posledice. Gorje narodu, če se še razširi, gorje pa tudi inteligenca, če se še poveča! Da preprečimo to nevarnost, si dovoljujemo skromno besedo inteligenci.

Iz lastne moči si je položil slovenski kmet trdne temelje za svojo popolno osamosvojitve. Ni daleč več čas, ko bo prišla njegova ura, da bo skupno s kmeti vse Jugoslavije zgrabil državno krmilo v svoje roke.

To je naš cilj in to je naša pravica in zato bomo to tudi dosegli.

Izneverili bi se pa sebi, če ne bi podvzeli vse, da bo naša vlada vzgledna, da bomo ubili korupcijo ravno tako, ko vsako nezakonitost. Da pa to dosežemo, pa rabimo pomoči inteligenca. Zato vabimo inteligenco v svojo sredo, zato ji pošiljamo svoj poziv.

Toda kot odkritosrčni možje rečemo takoj: Ne rabimo inteligenca, ki nas le snovala šele tedaj, ko smo zmagali. Mi hočemo inteligenca, ki orje z nami ledino, ki le s svojim nesebičnim delom zaslužila, da ji zaupamo. Tudi takih ne rabimo, ki nam služijo zato, da bi dvignili sebe, temveč mi iščemo le moze, ki so celotno v službi misli, ki delajo da zmaga misel, pa če pri tem sami poginejo.

Moramo to zahtevati in ne moremo od tega odnehati. Prevečkrat je bil onehajen slovenski kmet, da bi mogel še sedaj slovo zaupati. Naš lasten interes zahteva, da zaupamo le dejanjem in ne besedam.

Zato pravimo: Kdor dela za zmago kmetijske misli, kdor posveča svoje zmožnosti napredku naroda, ta je naš, pa naj prinaša katerikoli stranki in njemu je naša hvaležnost zagotovljena.

Ne iščemo mi pomoči inteligenca zato, da bi cvetela naša stranka, temveč mi rabimo inteligenca, ker hočemo dobro vladati, ker hočemo, da bo z njenim delom pomagano državi in vsemu narodu.

Zato pa se mora odzvati našemu pozivu vsak, kdor ljubi svoj narod, kdor je plemenit v svojih mislih.

Jedro naroda je kmetijski stan. Ne more napredovati narod, če propada kmet. Zato pa je delo za kmeta obenem delo za narod. In v tej resnici je utemeljena naša beseda inteligenci.

Utemeljena pa je še v drugem oziru. V direktni odvisnosti je blagostanje inteligenca od blagostanja kmeta. Bodite uverjeni vsi, ki komaj životarite z današnjimi plačami, da bi vas kmetijska vlada ne plačevala tako sramotno, ko vas pa plačuje sedanja meščanska. Ampak izboljšanje plač je nemogoče, če se ne izčisti hlev, če se ne odstranijo vsi oni zajedavci, ki ne delajo niti toliko, da bi zaslužili svojo še tako nizko plačo. Pošteno dela kmet in zato ve, da je pošteno delo vredno tudi poštenega plačila. Toda le pošteno delo!

Iz kmetijske hiše izhaja vsa naša inteligenca in iz kmetijske hiše je vsa njena sila. Rasla bo njena moč, če se bo naslanjala inteligenca na svoj dom, demoralizirala pa bo, če se bo čisto predala vplivu mesta. Samo pogledajte okoli sebe. Oče iz kmetijske hiše se krepak in silen mož, telesno in duševno čil, njegov mestni sin pa že slabotnej, ki živi le od očetovega dela. Eno najbolj žalostnih poglavij slovenske inteligenca je, da se v drugem kolenu že pričena njena degeneracija. Priznavamo izjeme, toda te potrjujejo le žalostno pravilo.

Klic: nazaj h kmetijski hiši! Ima danes isti pomen ko Rousseaujev klic nazaj h prirodi. Na tleh leže stebri morale, ki jih je porušila svetovna vojna, samo podeželje je še v stanu povzdigniti staro pravost. Rešitev slovenske inteligenca leži v njeni povrnitvi h kmetijski hiši.

In kaj naj rečemo še Vam vsem, ki živite na deželi, ki ste v živem stiku z narodom. Ali morete biti res brezbržni tedaj, kadar skuša vreči slovenski kmet v elegantnem boju s sebo vse snove? Ali ne čutite, da gre tudi za vaš blagor, če bodo strli vsi oni, ki so okovali narod v svoj jarem? Ali ne vidite, kako vlada še na vseh koncih krivica in nasilje in ali ne spoznavate, da je edino v kmetiskem ljudstvu ona elementarna sila, ki more streči krivico in nasilje?

Kaj čakate vi nijenirni ljudske nabraze, podeželski učitelji? Vaše mesto je med kmetiskim ljudstvom, ker vi ste njegovi poklicani učitelji!

In ti čistita duhovščina! Deni roko na srce in pošteno presodi, če si le enkrat doživela, da je bila SKS proti veri! Sodi no dejstvih in ne po slišanih besedah! In potem odgovori še na eno vprašanje: Ali si v resnici prepričana, da je zloraba vere Bogu v čast in ljudem v korist, ali si v resnici prepričana, da SLS ne zlorablja vere?

Zaslužen voditelj naroda je bila nekoč slovenska duhovščina, če pa gre stvar tako naprej ko danes, postane škodljiva narodu, ker s hujskarijo zavajajo le premnogi duhovniki narodi!

In končno besedo še Tebi mladina! Še se nisi ločila od kmetijske hiše, še si del kmetijskega ljudstva. Dočim Tvoji bratje s trdim delom skrbje za Tvoj obstanek, bogatiš Ti svoje življenje in si pripravljala pot za udobno življenje. Ali je zamrla v Tebi vest, da ne čutiš svoje dolžnosti do naroda? Vstajali smo in šli od napredka do napredka, ko je bila naša mladina še polna plemenitega navdušenja.

Danes pa padamo, ker je tudi mladina padla. Le o njenih zahtevah čujemo vedno, nikdar pa o njenem delu. Čisto pozabila si mladina, da je študij dobrota in ne pravica. Ne morejo biti vsi dijaki, temveč samo najboljše in najzmožnejše. Kdor pa le zahteva, ne da bi tudi dajal, ta pa ni med zmožnimi in ta ne zasluži podpore.

Vstani iz svojega mrtvila mladina in postani to, kar moraš biti po svoji tradiciji: Up naroda — in ne njegov obup!

Slovenska inteligenca! Ko je bil pritisk tujca največji in ko smo bili mi najbolj bedni, vseeno smo napredovali, zakaj eno smo imeli, za kar bi nas mogel zavdati marsikak narod! To je, da je bila inteligenca eno z narodom.

Danes pa je nastala med narodom in inteligenco razpoka, ki grozi postati nepremostljiv prepad!

Slovenska inteligenca! V tvojih rokah je, če se to zgodi ali ne!

Tovariš minister Pucelj v Prekmurju in Prlekiji.

Razveseljivo, bodrilno, pa tudi poučno je bilo potovanje tov. ministra Pucelja v Prekmurje in Prlekijo. Razveseljivo, ker je pokazalo, da je kmetijska misel dobro utrjena v Prlekiji in da ima tudi v slovenski Sibiriji dobre in vnete pristaše. Zlasti razveseljivo pa je to, da je ves cvet tamošnjega ljudstva v našem taboru, da smo krepki ne samo po številu svojih pristašev, temveč zlasti po njih moralni in duševni višini. Čast Vam, tovariši ob Muri in iz Prlekije!

Potovanje pa je bilo tudi nad vse poučno. Videli smo, kako zaostane ljudstvo, če nima svoje zvezde vodnice, če nima kmetijske misli, kakor smo to opazovali pri ljudstvu v Prekmurju. Nobeno čudo ni, če je zaostalo prekmursko ljudstvo. Saj so še danes vidne težke posledice, ki jih je povzročilo madžarsko gospodstvo. V vsakem oziru slabše je bilo to gospodstvo od nemškega, nasilno in nemoralno je bilo do skrajnosti. Beseda »ljudska pravica« je bila v Prekmurju nepoznana in leta 1920. so Prekmurci volili prvič. Madžarski agentje so raztrosili vest, da pomenijo volitve plebsit, ali naj pripade Prekmurje Madžarski ali Jugoslaviji. To je bil vzrok, da se je tako malo Prekmurcev udeležilo volitev. Sedaj pa, ko pripade Prekmurje definitivno k nam, so te madžarske spletke ubite in prihodnjih volitev se udeleži prekmursko ljudstvo celotno.

Zaostalo je prekmursko ljudstvo. To izrabljajo razni špekulanti, politični ko tudi drugi in zavajajo narod. Da so v tem oziru naši klerikalci na prvem mestu, se razume samoposebi. Na shodu v Murski Soboti se nam je predstavil tak zapeljivec ljudstva, neki učitelj Horvat. Izpovedal se je do takih hujskarij in do takih klevet, da bo pred sodiščem zlomljena palica nad njim. Izjavljamo že v naprej, da ne bomo poznali nobene milosti do njega in zahtevamo, da se ga brezobzirno kaznuje. Moremo imeti usmiljenje z zanelanci, ne pa z zapeljivci! Naj v ječi dela pokoro za zavajanje ljudstva!

Ostanki koruptnega madžarskega gospodarstva in pa razni klativitozi po Prekmurju, to so bile edine senčne strani, ki smo jih videli na svojem potovanju. Da tudi te odpravimo, je vzvišena naloga SKS, ker zahteva tako kmetijska misel.

Končno pa moramo zabeležiti še eno razveseljivo stvar. Močnejša ko nacionalna hujskarija je kmetijska misel in to so pokazale nemške Anače. Vsa kotlina je zvesta kmetijski misli, vsa kotlina je v taboru SKS. Ponosni smo na zavedne kmetovalce v Anačah in naša skrb bo, da z dejanji dokažemo, da so storile Anače prav, ko so se oklenile SKS.

Na potovanju pa je bilo izvršeno tudi mnogo koristnega in potrebnege dela in par poročil o poteku naših shodov in sestankov naj to pojasni.

Shod v Murski Soboti. V petek dopoldne je bil pri Dobruju velik

shod. Prostorna dvorana je bila nabito polna in več ljudi je odšlo, ker ni moglo dobiti prostora. Shodu je predsedoval tov. Kočar. Kot prvi je govoril tov. minister Pucelj in sicer o potrebi stanovske kmetijske stranke in o političnem položaju. Ni potreba še posebej omenjati, da so bila njegova izvajanja sprejeta z največjim odobravanjem. Prav tako sta imela lep uspeh tov. poslanca Dobnik in Drofenik, ki sta govorila po tov. Pucelju. Nato pa se je oglašil k besedi učitelj Horvat, načelnik Orla, ki naj s to nepotrebno organizacijo razdvoji prekmursko ljudstvo. Ljudstvo je bilo silno proti njemu in samo tov. Pucelj se ima ta klerikalni petelin zahvaliti, da je sploh mogel govoriti.

Kaj vse govori klerikalni hujskač? In učitelj Horvat je pričel govoriti. Učitelj Horvat je proti naši državi in proti vsaki državni ustanovi. Zlasti je povdarjal, da je kmetijska šola v Prekmurju nepotrebna in ostro govoril proti njeni ustanovitvi. Učitelj proti šoli! Bolj jasno ni mogel razodeti ta pritlikavec, da se zapeljivci klerikalne stranke boje nabrazenega ljudstva. Nato je prinesel na dan vse klevete, ki jih je pobral iz listov. Tako je trdil, da je dal tov. Pucelj svoji ženi izvoznico za 10.000 svinj, da so vsi naši poslanci postali milijonarji in ves presenečen je zvedel tov. Pucelj od Horvata, da ima na Pohorju veliko hišo in ravno tako tudi drugi naši poslanci. — Ko je končal Horvat s svojimi klevetami, je temeljito obračunal z njim tovariš Pucelj, drug obračun pa še pride in sicer pred sodiščem, kajti tožba je že vložena. Opozarjamo g. Horvata, da nemudoma piše »Slov. gospodarju« in drugim lažljivim klerikalnim cumjam za dokazni material, kajti drugače bo neusmiljeno šel v luknjo in iz službe. Toda pazi naj, da ga ne pustijo »Slov. gospodar« na cedlu, kakor se je to pripetilo že mnogim.

Nato je prebral tov. Kočar zaupnico poslancem SKS, ki je bila sprejeta soglasno, tudi z glasovi navzočih klerikalcev.

Isti dan popoldne je bil važen sestanek v Markušovcih, ki so se ga udeležili le odborniki naših krajevnih organizacij. Storjenih je bilo več važnih ukrepov glede razširjenja naše organizacije.

Prijeten družabni sestanek pri Bendu v Murski Soboti je zaključil ta dan dela. Na večeru je delavno učiteljsko Murske Sobote zapelo par lepih pesmi in v prijateljski družbi se je udrtila prijateljska vez med pristaši ene misli.

V soboto dopoldne je bil zaupni sestanek v Ljutomeru. Udeležba je bila odlična in vsi naši krajevni odbori so bili zastopani. Iz obrazov vseh pa je odsevala treznost in odločna volja, da mora zmagati kmetijska misel. Naravnost veselje je bilo govoriti v tako visoko stoječ družbi in na govoru tov. Pucelja se je to tudi opazilo. Njegovo poročilo je bilo obširno in izčrpno in le škoda je, da ga ni slišal tudi kak slovenski urednik, da bi bil tudi ljubljanski doktorji vsaj toliko poučeni o političnem položaju, kakor pa naši zaupniki. Za tov. Puceljem je govoril tov. poslanec Dobnik. Sestanek je vodil z veliko spretnostjo tov. Joško Rajh.

Impozanten je bil shod v Št. Jurju ob Ščavnici v nedeljo dopoldne. Udeležba nad vse pričakovanje silajna in zanimanje tako veliko, da so ljudje v mrazu stali pri oknih samo da so slišali govore, kajti vsi prostori gostilne Horvat so bili veliki premajhni. Shod je otvoril nadučitelj tov. Ivan Jelic, duša našega dela in eden najodličnejših borcev za zmago kmetijske misli. Shodu

pa je predsedoval naš tovariš Nemeč, član načelstva SKS. Shoda se je udeležilo tudi precej pristašev SLS, ki so se pa, kar moramo priznati, vedli dostojno in mirno, kakor se spodobi resnim možem. Naš shod jim je zelo ugajal in vrste SLS so se zmanjšale. Govorila sta tov. Pucelj in Dobnik, oba z velikim uspehom. Sprejetih je bilo več resolucij, ki jih po možnosti objavimo prihodnjič. Končno je bila soglasno sprejeta zaupnica poslancem SKS, za katero so glasovali tudi bivši pristaši SLS. Velika zmaga je bil shod v Št. Jurju ob Ščavnici in ker smo dosegli to zmago le s poštenjem in delom, smo nanjo ponosni.

Popoldne pa je bil »Pri Angelju«, v gostilni tov. Karbasa v Gornji Radgoni zaupen sestanek. Do 100 delegatov iz vsega okraja je bilo zbranih in med njimi tudi zastopniki Apaške kotline. Sestanek je bil nad vse uspešen in položeno so bili trdni temelji za naše bodoče delo. Govora tov. ministra Pucelja in posl. Dobnika sta imela popoln uspeh. Tudi gornjeradgonski sestanek pomeni za našo stvar lepo moralno zmago.

Kmetijski misli je bilo posvečeno naše potovanje po Prekmurju in Prlekiji in zato je bilo naše delo blagoslovljeno. Nove pristaše smo pridobili naši sveti stvari, okrepili voljo dosedanjih in določili svojo pot v bodoče.

Navzgor vodi ta pot, k zmagi gre naša smer! Tovariši zagrabite za delo, da bo zmaga dosežena že pri prihodnjih volitvah, ki jih zahtevamo vsi. Nočemo več trpeti, da bi se predstavljali kot zastopniki kmetškega ljudstva ljudje, ki so s svojo nepoštenostjo in s svojo hujškarjo osramotili slovensko zastavo in izdali kmetijski prapor.

To je bil klic, ki smo ga slišali v Prekmurju in Prlekiji in tega bomo uveljavili.

Da se ne pozabi!

»Domoljub« z dne 15. novembra piše:

»Čudno se nam zdi, da tega (namreč potrebe izvoza živine, op. ured.) ne uvidi zastopnik ljubljanskega mesta dr. Gosar. Ali ne ve, da v Ljubljani draže mesarji, ne pa kmetje. Jugoslovanska kmetška zveza (ali ne več kmečka, op. ured.) pa bo proti dr. Gosarjevemu upitu zavzela odločno stališče, potem pa zamera gori ali doli.«

Danes je že skoraj mesec dni, kar je napisal »Domoljub« to grožnja. Ampak grožnja je ostala lepo na papirju, ker ni drugo ko pesek v oči že itak dovolj zaslepljenim »Domoljubovim« bralcem.

Tovariši od Kmečke zveze! Če ste možje, vprašajte vendar svoje voditelje, kdaj pa bo uresničena grožnja »Domoljuba«. Vprašajte, kdaj pa bo Jugoslov. Kmečka zveza tudi dejansko »zavzela« odločno stališče proti dr. Gosarjevemu upitu! Ali se res pustite pitati le z besedami?

Stavljamo eno proti sto, da boste zaman čakali na uresničitev grožnje, ker postaja dr. Gosar kljub svoji nesposobnosti vedno bolj pomemben v SLS. Saj je njegova zasluga, da so morali škof in vsi korarji voliti dne 3. decembra komuniste, vsaj so klerikalni boljševiki vedno močnejši in vplivnejši v SLS.

Ne samo pri vprašanju izvoza živine ste bili grdo opeharjeni, tudi z vašim verskim prepričanjem trgujete SLS.

Pa ker smo že pri »Domoljubu«, svetujemo vsem njegovim bralcem, ki časte resnico, da vprašajo »Domoljuba« sledeče:

Zakaj ne prinese odgovora tov. ministra Pucelja na Brodarjevo vprašanje? Če je bil Brodarjev upit tako važen, da ga je prinesel dobesedno, potem je nemara tudi ministrov odgovor tako važen, da se ga priobči!

Pa tudi tega ne bo storil »Domoljub«, ker bi potem prišla resnica na dan. Nobene stvari se pa »Domoljub« tako zelo ne boji ko resnice!

In zato bo molčal in pisal o preganjanju vere — v Ameriki. In za ljudi, ki mislijo, da je misliti greh, bo tudi to zadostovalo!

„Svinje.“

Pod tem naslovom je izšel v »Slovenskem Gospodarju« članek, v katerem je tako veliko nevednosti, zlobe in zavijanja, da mu moramo nakratko posvetiti svojo pozornost. To pa tudi zategadelj, ker je »Gospodarjev« članek edin odgovor klerikalne stranke na naš članek, v katerem smo dokumentarno dokazali klerikalno goljufijo.

Naj dobli torej klerikalna kloaka svoj zaslužen odgovor.

»Slov. Gospodar« pravi, da gre boj v prvi vrsti za izvoz pitanih oz. roma neptanih svinj. Neresnica! Boj gre v prvi vrsti med producenti (kmeti) na eni in pa klavničarji ter lastniki konservnih tovarov na drugi strani. To smo v »Kmetijskem listu« že jasno dokazali in to je enako dokazal »Trgovinski glasnik«, ki ga navaja tudi »Slovenski Gospodar«.

Gobeždanje »Slov. Gospodarja«, da Slovenija za izvoz prešičev ne pride v poštev, je nezmišl. Da omenimo samo Prekmurje in Prlekijo, pa je že dokazana neresničnost »Gospodarjeve« trditve.

Idealna neumnost pa odseva iz »Gospodarjeve« trditve, da bo zmanjkalo masti, če bo dovoljen izvoz svinj. Ali se »Gospodar« res ne more otresti onega meščansko-političnega nazora, da je kmeta treba siliti z bičem k prešičerji? Ali ne more »Slov. Gospodar« še danes razumeti, da samo dobre cene povečajo kmetijsko proizvodnjo? In končno! Ali je »Slov. Gospodar« list za kmeta ali za meščana, da se tako boji, da bi gospodje v mestu kupovali mast po taki ceni, da se bo kmetu reja svinj tudi izplačala?

Ne, vi brihtneži pri »Gospodarju«. Puceljava politika ne stremi za tem, da podraži življenje delavcem, temveč ona gre za tem, da pridobi kmetiskim pridelkom dobro ceno. Ali tega v resnici ne morete razumeti?

Ganljiva je trditev »Gospodarja«, da gre pri dvoboju Žerjav-Pucelj le za žeparske interese. Deloma je namreč to res, ker gre za denarne interese kmeta! Ponosni smo na to, da te interese tov. Pucelj brani proti »žeparskim« interesom klavničarjev, kajti klerikalci tega nikoli ne bi storili. Ampak poleg resnice je tudi infamnost.

»Slov. Gospodar« piše namreč na ta način, da more bralec misliti, da gre za Puceljeve osebne interese in da bi to mnenje bolj držalo, piše celo, »da je pri tržaški klavnici udeležen baže tudi Pucelj«. »Baže«, kaj se to pravi? Kaj hinavsko »slepomišlite«. Recite raje odkrito, da bo še več vaših zaslepljenec pred sodiščem plačevalo vaše laži! Ali naj vam tudi mi postrežemo s takim »baže«? Ali morebiti celo s takim, ki je resničen? Ali naj pričnemo poročati o potih, ki jih je »baže« in »nebaže« delal v Beogradu gospod Korošec?

Svetujemo »Slov. Gospodarju«, da je bolj previden, kajti drugače pričnemo tudi mi z razkrivanjem grehov klerikalnih voditeljev in sicer od »Čebulca« pa do dr. Korošca!

Ko je »Slov. Gospodar« zveržil vso zadevo glede svinj tako, da je ne more noben njegov bralec razumeti, pa pravi, da je stališče »Jugoslovanskega kluba« in njegovih dveh goljufivih interpelacij jasno.

Res je! Jasno je do skrajnosti, namreč goljufija klerikalcev in »Jugoslovanskega kluba«. Brodarjev upit za izvoz, Gosarjev protizvot in Jugoslovanski klub blagoslovila oba. Bolj ni mogoče dokazati goljufije!

Ni čuda, da se nad njo ne spodtika »Slov. Gospodar«. vsaj je kloaka klerikalnega časopisja.

In zato dosti o njej!

Kmetijski pouk na deželi.

Oddelek za kmetijstvo priredi v drugi polovici meseca decembra sledeče poučne sestanke, tečaje in predavanja:

V nedeljo, dne 17. decembra:

1. V Čatežu ob 7 in pol v šoli. (Predava o živinoreji pom. okr. ekonoma Ambrož.)

2. V Velenju. (Predavanje okr. ekon. Werniga o uporabi umetnih gnojil, o travništvu in o živinoreji.)

3. V šoli v Gor. Logatcu. (Kmetijsko zadržništvo. Predava pom. okr. ekon. Matjašič.)

4. Po maši v šoli pri Sv. Križu pri Litiji. Predava pom. okr. ekonoma Jerab o naobrazbi in poljedelstvu.

5. Po prvi maši v šoli v Vavti vasi. Predava okr. ekonom Kalot o ravnanju z letošnjim vinom in o pridelovanju krme.

6. Ob 2. uri popoldne predava v šoli v Štrekljencu pom. okr. ekonoma Konda o racionalnem gnojenju in o umetnem gnojenju.

V nedeljo, dne 24. decembra:

1. Ob 7. uri v šoli v Škocjanu, predava pom. okr. ekonoma Ambrož o gnojenju vinogradov.

2. V Pamečah na Štajerskem predava okr. ekonom Wernig o umetnem gnojenju, o reji male živine in drobnice.

Od dne 27. do dne 29. decembra, to je v sredo, četrtek in petek bo v Metliki poučen kmetijski tečaj, ki ga bo vodil pom. okr. ekonoma Konda.

V nedeljo, dne 31. decembra.

1. Ob 8. uri popoldne v šoli v Boštanjcu predava pom. okr. ekonoma Ambrož o podsajenju starih vinogradov.

2. V Šmartnem pri Slovenjgradcu predava okr. ekonom Wernig o umetnem gnojenju, o živinoreji in o ravnanju z jabolčnikom.

3. Pri posestniku Moloku v Ziberčah bo razprava o drenaji močvirne doline v Ziberčah. Razpravo bo vodil pom. okr. ekonoma Matjašič.

Kmetijski tečaji.

Tekom mesecev januarja in februarja bodo na drž. kmetijski šoli na Grmu sledeči trodnevni tečaji za praktične gospodaje:

1. Kletarski tečaj dne 18., 19. in 20. januarja.

2. Sadlarski tečaj dne 12., 13. in 14. februarja in

3. tečaj za pridelovanje in umno uporabo krme dne 19., 20. in 21. februarja pr. 1. Tečaji so teoretični in praktični ter se pri njih gospodariji lahko v dotični stroki dobro poučijo.

Ker je pouk zelo važen, je želeli, da se ga udeležijo čim več gospodarjev. Oddaljenim revnim gospodarjem se dovolj prispevek v hrani na zavodu. Kdor tega želi, mora se izkazati s potrdilom županstva. Pri glasitve sprejema ravnateljstvo drž. kmetijske šole na Grmu, p. Novo mesto in sicer za 1. tečaj do dne 31. decembra, za 2. in 3. tečaj pa do dne 20. januarja 1923.

Darila za tiskovni sklad SKS.

V veselju družbi pri tovarišu Fr. Avsecu v Mal. Slatenoku je bilo nabranih 230 kron.

V Gornji vasi je nabral tov. Josip Matko 60 kron.

Ker je gospod iz Trsta pošteno plačal prodano robo, je pri »likofu« nabral tov. Šemrov iz Kranja 252 kron.

Na ženitovanju tovariša Alojzija Barleta iz Roj je bilo nabranih 300 kron.

Na gostiji pri Barletu v Rojah je bilo nabranih 140 kron in sicer so darovali po 20 kron sledeči tovariši in tovarišice: Leo Barle, Cecilija Barle, Minka Bregar, Avg. Barle, Jos. Vrhovec, Urška Barle in Barbi Miklič.

Na družabnem večeru v Slatini-Radenci je nabral tovariš Pavlica ob priliki poseta tov. ministra Pucelja 1800 kron.

Tovariš Martin Schönwetter je nabral v gostilni Jakoba Zabajnika v Jastrebcu 281 kron.

Skupno torej 3063 kron.

Iskrena hvala vsem darovalcem, zlasti pa nabiralcem!

Pokrajinske vesti.

(Most čez Krko v Mršči vasi). Na posredovanje tovariša poslanca Janka Rajarja pri ministru za gozde in rudnike je dobil odbor za gradbo mostu v Mršči vasi potrebni stavbi les po polovni cenil iz gozdov kostonjeviške državne domene. Ker je poleg tega po intervenciji tov. poslanca Rajarja dovolilo sedaj tudi ministru za javna dela državno podporo v znesku 80.000 kron, je izvršitev tega mostu, ki se že postavlja, zagotovljena. S tem mostom bo ustrezno ne le posestnikom v Mršči vasi in Zamežkem, ampak tudi vsej raški in šentjernejški občini, ki sta vsled pokvarjenega in nerabnega brodu že dalje časa brez te potrebne zveze. Viskdar na delu za koristi svojih volilcev je geslo naših poslancev. Živeli zato!

(Krajevna organizacija SKS v Mariboru). Končno je dobil tudi Maribor svojo prepotrebno krajevno organizacijo naše stranke. Dne 2. decembra je bil njen ustanovni občni zbor, ki je potekel v vsakem oziru ugodno. Na občnem zboru je poročal o namenih in ciljih organizacije tov. poslanec Dobnik. Odbor nove organizacije je sestavljen sledeče: Janžekovič (predsednik), Čižek (podpredsednik) in Vedernjak (poverjenik). Novi organizaciji želimo obilo uspeha in upamo, da bodo pristopili k njej vsi, ki so vneti za napredok kmeta.

(Povratek dr. Sušteršiča). V ponedeljek po noči se je vrnil po štiriletnem in neprostovoljnem prognanstvu iz tujine dr. Sušteršič. Na kolodvoru so ga pričakovali njegovi ožji soseski, med njimi tudi kanonik Šiška. Nato so ga spremlili v hotel Štrukelj. Pisarno pa ima v »Ljudski posojilnici«.

kjer se mu je moral umakniti dr. Brejc. — Naše stališče do povratka dr. Sušteršiča je jasno. Če smejo igrati pri nas volilno vlogo ljudje, ki so bili prav taki avstrijskanti ko dr. Sušteršič, samo da so bili veliko bolj nezmožni, zakaj se ne bi smel vrniti dr. Sušteršič, ki je vkljub vsemu naš državljan. Ker se dalje klerikalci tako silno boje dr. Sušteršiča, zato mislimo, da imajo vzrok, da se ga boje. Nas dr. Sušteršič ne briga, skrbi pa klerikalce in to je za nas dovolj. V »Slovincu« je objavljena vest o povratku klerikalnega generalissima v najmanjših črkah. Tudi to pove zadosti.

(Dr. Korošec in avtonomija.) Ljubljanske volitve so končno tudi »Jugoslaviji« odprle oči, da ni dr. Korošec za avtonomijo Slovenije še ničesar storil. Seveda je zaradi te konstatacije »Slovincu« ves iz sebe. Čisto brez vzroka! Kajti dr. Korošec je zakrivil še več! Njegova brezposna krivda je, da danes še noben Slovenec ne ve, kako si SLS pravzaprav predstavlja avtonomijo. Kako pa je mogoče agitirati za kak program, če pa ta še ni določen. Tisto prazno kričanje po shodih o avtonomiji je toliko vredno, ko lanski sneg. Najprej je treba vedeti, kaka naj bo avtonomija, potem je šele mogoče pridobivati za njo pristaše. Gospod Korošec pa dela narobe — ker je pač narobe politik!

(Molčé ko grob.) Če stopiš psu na rep, zacvili, če pa zadeneš klerikalca v živo, potem se potuhne. Dokazali smo jim očito goljufijo, ki jo unganjajo z izvozom živine. Na vse naše očitke molče ko grob. Ožigosali smo njihovo nemoralno zvezo s komunisti, toda klerikalci molče ko grob. Ampak resnica se ne da prikriti z molkom, najmanj pa s hinavsko potuhnenjem.

(Himen.) Naš prvi pristaš, tovariš Ivo Pečnikar, posestnik in gostilničar v Št. Jakobu ob Savi, se je poročil z gđ. Mici Ivančičevo iz Cundrova pri Brežicah. Obilo sreče!

(Iz Radovljice.) Dne 3. decembra nas je obiskala naša slavna Glasbena Matica in nam priredila sijajno uspel koncert v Sokolskem domu. Ze dosti smo slišali iz listov o izbornem petju zbora Glasbene Matice, sedaj pa smo vendar enkrat imeli tudi kmetje priliko, da uživamo lepoto našega slavnega zbora, na katerega je lahko ponosna vsa država. V imenu kmetškega prebivalstva izrekamo svojo najsrčnejšo zahvalo voditelju Glasbene Matice g. Hubadu, da je prišel s prirejanjem koncertov tudi po deželi. Iskreno mu čestitamo na uspehih in prosimo, da bi imeli skoraj priliko slišati njegov sijajni zbor. — Kulturno delo je pri nas sploh oživilo. Pridno deluje naš dramski odsek in v nedeljo bomo videli »Brate sv. Bernarda«, dne 6. in 7. januarja pa težko pričakovano »Miklovo Zalo«. Zlasti na »Miklovo Zalo« opozarjamo že sedaj kmetško ljudstvo. Naj nihče ne zamudi te lepe narodne igre. (Sokolsko gledališče v Radovljici) uprizaro v nedeljo, dne 17. t. m. ob treh popoldne znameniti Ochoznov igrokaz »Brate sv. Bernarda«. Igra nam kaže, kako napačno je siliti otroke v duhovniški stan. Dejanje se vrši po večini v samostanu bratov sv. Bernarda, kjer se vrši tajna in z vso mogočo hinavščino zakrita borba za opatovo mesto. Kdor hoče videti zanimivo igrro, naj ne zamudi »Bratov sv. Bernarda«.

(Iz Dramelj) nam poročajo, da se je izvršil tam v četrtek, dne 7. t. m. grozen zločin. Gostilničar in posestnik Miha Podkrajšek je sedel ta dan pozno na večer s svojo ženo na peči. Okoli njih so bili vsi njihovi otroci. Naenkrat poč strel in Miha se zgriže, smrtno zadet mrtev na tla. O zločincu ni ne duha ne sluha. Vendar pa upamo, da ga roka pravice dohiti. Podkrajšek zapušča vdovo in sedem otrok, katerim naše iskreno sožalje. Mihi pa, ki je bil vrh in skrben mož ter naš zvest pristaš, naj bo zemljica lahka!

(Brežice.) V nedeljo, dne 17. t. m. bo točno ob sedmi uri zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma« v Brežicah zgodovinsko predavanje o mestu Brežice. Predava univerzitetni profesor dr. Fran Lešič iz Ljubljane. Po končanem predavanju uprizaro dramski odsek »Čitalnice« v Brežicah veselo igrro v treh dejanjih »Navaden človek«, ki je žela povsodi največji uspeh. Veseloigro je spisal Branislav Nušić in je izšla tudi v slovenskem prevodu. Kdor ljubi prirčno zabavo, gre v nedeljo, dne 17. t. m. v brežiški »Narodni dom«.

(V Št. Rupertu pri Gomilskem) je umrl dne 1. decembra po dolgi in mučni bolezni v cvetju svoje mladosti Franc Levc, star komaj 16 let. Pogreb je bil v nedeljo, dne 3. t. m. Tihemu mladeniču bodi zemljica lahka!

(Zaroka.) Tukaj se je zaročila hčerka našega odličnega pristaše Ivana Ferleza, gđ. Marica Ferlež z ekonomom srbskega kmetijskega društva, Mirkom Dimitrijevičem iz Beograda. Zaroka je bila slovesno proslavljena in so jej med drugim prisostvovali to-

variš posl. Drofenik ter gospoda Pajo Todorovič, načelnik v ministrstvu in Aleksa Raškovič, ravnatelj državnega veleposlstva na Topličevu.

(V Št. Jurju ob Juž. železnici) je preminula v torek, dne 5. decembra gospa Josipina Uršič, soproga našega zvestega pristaše in odličnega živino-zdravnika Toneta Uršiča. Pokojnica je bila dobra mati in skrbna gospodinja. Bodi ji ohranjen časten spomin. Žalujemo naše iskreno sožalje.

(Št. Jurj ob juž. železnici.) Shod našega neumornega poslanca tovariša Drofenika je bil v predzadnji številki »Kmetijskega lista« prav lepo opisan. Naj nam pa bo dovoljeno, da pristavimo še par pripomb. — Naša samostojna kmetška misel se mi zdi po svojem miselnem bistvu ter globokem in poštenem gospodarskem pomenu, koč vulkan, ki mora prej ali slej udariti na plan ter uničiti vse, ki se je protivilo. Tako veliko misel nosi v sebi SKS in tako sijajno je njeno izvršeno delo. Edina stranka, ki je čisto izrasla iz kmetškega ljudstva, je dalje samo SKS in to je njena druga in odločujoča prednost. Zato je naravno, da je že danes po deželi vse, kar je zavednega, močnega in za čast vnetega kmetškega ljudstva na strani SKS. To je jasno pokazal shod tov. Drofenika. Samo zavedni in pametni možje so bili na tem shodu in žalostno izjemo je delala le peščica klerikalnih razgrajev. Ti niso prišli na shod, da bi se potegovali za kmetске koristi, temveč samo zato, da bi z razgrajanjem ovirali plodonosno delovanje našega marljivega poslanca. Toda zaman je bil njihov trud. Ogorčeno so nastopili naši zavedni pristaši, da so mahoma izginili klerikalni razgrajci — kakor kafr. — Začuden se vprašujemo naši tovariši, kake namene morajo imeti klerikalci, da nagajajo v prvi vrsti le nam, ki smo enaki trpini in enaki reveži ko pristaši Kmetске zveze. Zakaj skušajo razbiti ravno naše shode, na katerih rešujemo le kmetška vprašanja? Zato se čudijo naši tovariši in pravijo, da tistemu gotovo ni mar za kmetске koristi, kdor širi neslogo med kmetiskim ljudstvom in kdor se bori le proti kmetijski stranki. In še eni stvari se čudijo naši tovariši. Znamo je, da je klerikalna stranka ona stranka, ki je na kmeta popolnoma pozabila in njen voditelj dr. Korošec ima na svoji vesti toliko in tako težkih političnih grehov, da molči ko tat na kašči na vse upravičene očitke. Pred kratkim je imel dr. Korošec pri nas shod. In na shodu je priznal, da so klerikalni poslanci grešili! Toda vsi klerikalni, sicer tako glasni kričaji, so molčali. Zakaj se torej niso oglasili, zakaj niso zahtevali obračuna. Ti podrepniki so se poskrili, ko je bilo braniti kmetске koristi. Tako namreč razumejo svojo nalogo! Pa še en dokaz o klerikalni skrbi za kmeta. Isti dan, ko se je vršil Korošec shod, je bilo na naši kmetijski šoli prepotrebno predavanje o konserviranju sadja. Nihče pa se ni pobrigal, da bi ljudstvo opozoril na to predavanje. Kaj briga te ljudi kmetška naobrazba. Samo da cvete hujškarja, vse drugo je pa postranska stvar. Tako in slično so modrovali naši šentjurčani, ki pomilujejo uboge klerikalne zapeljance. Trdno pa tudi verujemo, da ni več daleč čas, ko bodo spregledali tudi oni in uvideli, da je v slogi in ednosti kmeta, njegova rešitev.

(Na Humu pri Ormožu) je umrla dne 10. decembra Vtičar Neža, soproga posestnika Martina Vtičarja. Blagopokojnica je bila povsodi priljubljena. Blag ji spomin. — Isto noč je umrl zadet od srčne kapl posestnik Ivan Jeremič. Bil je občinski odbornik, ki je užival velik ugled. Bodi mu ohranjen časten spomin!

50 letnica Glasbene Matice v Ljubljani.

Dne 25. septembra je preteklo 50 let, odkar je ustanovila v Ljubljani pešičica navdušenih rodoljubov Glasbena Matica.

Iz skromnih početkov razvilo se je vsestransko delovanje Glasbene Matice v mogočen kulturni činitelj, ki ima za razvoj slovenske glasbe brez dvoma največje zasluge.

50letnico svojega obstoja hoče proslaviti Glasbena Matica s skromno kulturno slavnostjo po sledečem redar:

1. V petek, dne 15. decembra ob 8. uri zvečer v dvorani Filharmonične družbe predavanje dr. Josipa Mantušića o delovanju G. M. in njenem pomenu za razvoj slovenske glasbe.

V soboto, dne 16. decembra ob 8. uri zvečer bo v dvorani hotela Union simfonični koncert pod vodstvom kons. prof. Karla Jeraja.

V nedeljo, dne 17. decembra: Ob 10. uri izredni občni zbor v dvorani Filharmonične družbe; popoldne ob 4. uri vokalni koncert pevskega zbora Glasben Matice pod vodstvom Mateja Hubada. Pri koncertu sodelujejo: Dana Golja-Koblerjeva, Pavla Lovšetova in

Julij Betetto. Zvečer ob 8. uri bo komerz v dvorani Filharmonične družbe. Temu glavnemu sporedu bo sledila kasnejša produkcija gojenec konzervatorija Glasbene Matice.

Odbor naznanja javnosti proslavo svoje 50letnice z iskreno željo, da se občinstvo v obilnem številu odzove povabilu ter tako moralno podpre Glasbeno Matico za nadaljnjo kulturno delovanje v proslavi glasbene umetnosti.

Odbor Glasbene Matice v Ljubljani.

(50letnica Glasbene Matice) proslavimo najlepše na ta način, ako pristopamo k Glasbeni Matici kot člani. Letna članarina znaša 10 Din, za kar določeno društveno članstvo vsako leto članke muzikalije. Ustanovljena enkrat za vselej pa znaša 100 Din. Priglasiti se je po dopisnici ali pa z nakazilom zneska po poštini nakaznici na odbor Glasbene Matice v Ljubljani.

Politične vesti.

(Vladna kriza.) Kakor poteka sedanja vladna kriza, bi lahko mirno rekli: Hvala Bogu, da imamo kralja, in sicer dobrega kralja. Zakaj boj, ki je nastal med demokrati in radikali, kdo da si prilaсти vso oblast v državi, ta boj bi mogel roditi strahovite posledice. Tako pa avtoriteta krone preprečuje te izrazite politične borbe in državi je prihranjena ljuta in tudi dobičarska borba. Mojster nad beograjsko porodico je edinoli kralj in tega ne staji noben republikanec.

(Kaj je hotel Pašić?) Radikalci so hoteli na vsak način, da sestavijo samo oni volilno vladno. Pritegnili bi le manjšo stranko, da bi tako prikrili čisto strankarski značaj svoje vlade. Bili bi pa popolni gospodari v državi in kot taki bi izvedli volitve v svojem zmislu. Da bi mogli to svojo nakano izpeljati, je skušal Pašić dokazati, da je koalicijska z demokrati nemogoča in da je nato edin izhod volilna vlada. Kralj pa ma to ni pristal, temveč je zahteval, da se najprej reši še uradniški, invalidski in agrarni zakon, potem pa se naj gre v volitve.

(Odločitev v demokratskem klubu) je padla in sicer v prilogi Pribečeviću in radikalcem. Sklenjena je bila resolucija, po kateri se sme pogajati demokratski klub le s strankami, ki priznavajo ustavo, ki so torej proti njeni razpisi. Resolucija je bila sprejeta z 42 glasovi proti 30. Dosedanji predsednik demokratskega kluba g. Davidović je odstopil, vendar pa ostane še v stranki. Bivši minister Veljković, vodja bivših srbskih liberalov je hotel sicer, da izstopijo Davidovičevi pristali iz demokratske stranke, kar pa je za enkrat Davidović sam še preprečil. Razdor se je s odstopom Davidoviča od predsedniškega mesta na vsak način poglobil in vprašanje je, če bo v bodoče še mogoče obraniti enotnost demokratskega kluba. Posledica odločitve v demokratskem klubu je, da ostane sedanja vlada v bistvu neizpremenjena in da bosta odstopila le ministra Miladinović (za pošto) in Ratajlović (za šume).

(Naše stališče.) Tov. posl. Rajar je bil povabljen k Pašiću, da pove stališče našega kluba. Tov. Rajar je dejal, da SKS ni načelno proti nadaljnjemu obstoju sedanje delovne koalicijske vlade, pač pa želi, da se še pred volitvami sprejme novi zakon o ustroju vojske ter o izenačenju davkov. Če bi prodrl s tem zakonom, potem bi bila odpravljena glavna krivica, ki nam jo je pustila Koroščeva vlada in naši fantje ne bi služili 18, temveč samo 12 mesecev.

(Duhovnikom) se povišajo draginjske doklade. Tako je sklenil finančni odbor. Ampak duhovščina je vseeno preganjana.

(V Italiji) traja nasilje fašistov kljub Mussolinijevim obljubam še naprej. Tako sta morala dva naša duhovnika kaptiti po četrtilitri ricinusovega olja.

(Zopet nova in velika zmaga bolgarskih kmetov.) Se iz časov turškega jarma obstoji v Bolgariji takozvani Macedonski odbor, ki je hotel s silo orožja osvoboditi Macedonijo. Macedonski odbor je bil zato vojaško organiziran in je vsled dobro oboroženosti in številnih četaških čet predstavljal veliko silo in bil takorekoč država v državi. Priznati je, da je imel svoje čase Macedonski odbor za bolgarski narod velike zaslugе, da pa je danes njegov obstoj le na škodo bolgarskega naroda. Macedonski odbor je namreč tudi danes duša vseh vpadov bolgarskih četastev na naše ozemlje in glavni krivec, da ne pride do tako po-

trebnega sporazuma med nami in Bolgari. Na eni strani so namreč makedonskimi (izraz za četaše) s svojimi roparskimi vpadi onemogočali vsak sporazum med Srbi in Bolgari, na drugi strani pa ubili vsakega Bolgara, ki je bil za zblizanje s Srbi. V Sofiji so se tako pri belem dnevu in na najbolj obljubljenih krajih izvrševali atentati, ne da bi kedaj ubijalca prišli. Tako je med drugim padel od strelav makedonskijuših tudi kmetijski minister Dimitrev. Kot pravi zastopnik kmeta zato ni mogel Stambolijski mirno gledati, da bi vsled makedonskega odbora prišlo do nove in krvave vojne med Srbi in Bolgari in je zato nastopil proti macedonskemu odboru. Macedonski odbor se je zato pridružil meščanski opoziciji in ker so bili prevedeni obtoženi ministri v strožjo ječo, da se je že govorilo o njihovi usmrtni, so uprizorili opozicijski vladni makedonskijušij upor. Z veliko silo so navallili na mesto Čustendil, ga zavzeli, upeljali svojo upravo in pobili vse uglednejše pristaje kmetijske stranke ter oplenili njih hiše. Ker Bolgarska nima vsled mirovne pogodbe redne vojske, je bila vlada v veliki zadregi, kajti uporniki so bili številni in dobro oboroženi, vsaj so imeli celo topove. Zato se je vlada obrnila do kmetijskega ljudstva, ki se je njenemu odzivu v masah odzvalo. Od vseh krajev so prihajali dobrovoljci v tisočih in pod vodstvom vojnega ministra so skoraj popolnoma potolkli upornike in osvobodili Čustendil. Razburjenost kmetov je bila velikanska, zlasti ko so videli trupla ubitih in razmesarjenih kmetov. Zato ni nobeno čudo, da uporniki niso bili deležni milosti. Med tem pa so prihajali v Sofijo še vedno novi dobrovoljci in ker so meščanski listi še vedno hujskali proti vladi, so razjarjeni kmetje navallili na uredništva meščanskih listov in nekatere popolnoma razdejali. Tudi trgovine nekaterih najbolj znanih voditeljev opozicije so razdejali. Toda skoraj je zavladal red in ko je bil upor popolnoma udušen, so se na poziv vlade mirno vrnili domov. Primer bolgarskih kmetov je silno poučen tudi za nas. Ni je sile, ki bi bila močnejša od kmetijske, če je kmet zavezan in organiziran. Bolgarski kmet je to in zato je doživel novo in veliko zmago. Ne pozabimo na ta vzgled in tudi naša zmaga bo skoraj in sigurno izbojevana.

(Na Poljskem) je bil izvoljen za predsednika republike dr. Narutowicz, proti kateremu so uprizorili desničarji velikanske demonstracije.

Gospodarstvo.

(Zakon o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva) je z dnem 9. oktobra razširjen na vso državo. Po tem zakonu preidejo vse državne trtnice, vse vinograde in enološke postaje ter vsi potovalni učitelji za vinogradarstvo in vinarstvo pod neposredno strokovno nadzorstvo poljedelskega ministrstva in sicer njegovega oddelka za vinogradarstvo in sadjarstvo. — Zasebne trtnice, ki prodajajo trte ljudstvu, smejo nadalje obstojati le s posebnim dovoljenjem poljedelskega ministrstva in so podvržene nadzorstvu strokovnih organov ministrstva. Po vseh trtnicah, državnih ko zasebnih, je prepovedano razmnoževanje in sajenje hibridov ameriške trte, ki rdeče neposredno brez cepilnjak. Taki hibridi so: Otelo, Herbermont, Vjala, Delavare, Sasaro, Hibritan, Izabela, York, Mad itd. Izvzeti so le hibridi, katere izrecno dovoli poljedelsko ministrstvo. — Vsi posestniki zasebnih trtic naj takoj vlože prošnje, da smejo imeti trtnice in prodajati trte. — Po tem zakonu je nadalje prevoz trt, ki so namenjene za pravo vinogradov ali trtnic, če to potrdi pristojni upravnik državne trtnice ali državni nadzornik privatne trtnice, po vseh železnih kraljevine SHS brezplačno in se prevaža brezovozno.

(Trošarina na vino) se poviša in sicer v kritje uradniških doklad. Najnižja fina vina bodo v bodoče obdavčena z 1200 Din za 100 l, namizna s 135 in vinski mošt s 125 Din za hl. Trošarine prosta pa ostanejo vina za domačo potrebo in sicer 400 l za rodbino, ki ima 5 članov, 700 litrov, če jih ima več ko 5 in 1000 l, če jih ima nad 10. Trošarina na pivo naj bi znašala 10 dinarjev od hl in stopinje.

(Za vinogradarje) Ravnateljstvo drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru sprejema neobvezno do novega leta naročila na samo prvovrstne trte — cepiljenke najboljših domačih sort — in na ameriške ključve z omejenimi množinami. Prednost imajo siromašnejši vi-

nogradarji, ki bodo obveščeni po novem letu pismeno, koliko in pod katerimi pogoji se jim trte dodelijo. Mnogi zanimanci še vedno zamenjujejo vinarsko in sadjarsko šolo z drž. vinarskim nadzorništvom v Mariboru. To sta dva čisto različna urada. Zato se naj naročila pravilno naslavlja. Navedeno nadzorništvo ima razne trsne nasade po deželi, vinarska in sadjarska šola pa le svojo, razmeroma majhno zavodovo trsnico z matičnjakom in sicer v prvi vrsti v šolsko-poučne svrhe.

(Cene ljutomerskih vin.) Kakor vsako leto, tako je tudi letos ljutomerska občina prodala na dražbi svoje letošnje vino. Cene, po katerih se je izdrazilo občinsko vino, veljajo slejkoprej kot povprečne za vino. Na dražbi se je doseglo za vino z drožami vred, brez posode in iz kleti od 15.50 do 17.60 kron za liter, kar odgovarja ceni od 17 do 19 kron za liter pretočenega vina. Za sortirana ljutomerska vina, kakor rislec, silvanec, burgundec in druga, velja seveda povišek od 2 do 6 kron pri litru. Z ozirom na te cene je torej do cela neopravičeno, če je prepovedalo ljutomersko okrajno glavarstvo, da bi prodajali gostilničarji letošnje vino dražje od 20 kron za liter. Na ta način pritiskajo oblasti na cene vina pri kmetih, ko so vendar te cene že itak pod proizvodnimi stroški. Kako more vendar gostilničar točiti vino po 20 kron, če ga pa sam plača po 16 kron. Tudi za protidraginsko akcijo je treba pameti.

(Znižanje prevozne tarife za izvozno vino) velja tudi na južni železnici pod pogojem, da se preda vino z direktnim tovornim listom na postajo v inozemstvu.

(Miklavžev sejem v Zagrebu) je bil kakor običajno tudi letos dne 9. decembra. Sejem je bil zelo dobro obiskan in prostrano sejnišče je bilo premajhno. Blaga je bilo preko pričakovanja veliko. Konj je bilo zelo veliko in trgovina je bila živahna, ker so prišli na sejem tudi Italijani. Plačane so bile sledeče cene: Paradni konji 120.000 K par, težki tovorni od 70 do 80 tisoč kron par, srednji tovorni po 60.000 in fljakerski od 30 do 40 tisoč kron. Goveje živine je bilo enako veliko, in sicer najboljše in najsilabše vrste. Za najlepše vole (okoli 19 centov težke) se je zahtevalo 120.000 kron za par. Večinoma so se voli kupovali po 33 do 41 tisoč kron. Prvovrstni voli so se prodajali od 33 do 34.50, drugovrstni pa po 30 kron za kg žive teže. — Svinj je bilo zelo veliko in so imele sledeče cene: sremske od 65 do 73 (izjemoma 75), in polpitane po 58 do 60 kron. Pitane svinje so zopet padle v ceni. — Telet je bilo izvanredno malo in se je plačal kg žive teže po 36 do 40 kron. — Seno je bilo plačano od 600 do 900 kron za metrski stot.

(Potovalna razstava in pokušnja dalmatinskega olja.) Na predlog Kmetijskega oddelka Pokrajinske uprave v Splitu, je kmetijsko ministrstvo pristalo nato, da prepotuje strokovnjak za oljarstvo iz Dalmacije skupno z zastopnikom ministrstva tekom decembra vsa glavna mesta naše države, tako Ljubljano, Maribor, Celje, Zagreb, Osijek, Novi Sad, Subotico, Beograd, Kruševci, Niš in Sarajevo. S seboj ponese vzorce finega jedilnega olja, ki ga pridelujejo oljarske zadruge in privatniki v Dalmaciji. Na ta način se bodo seznanili trgovci in hotelirji, ki so po večini navajeni le na francoska in italijanska olja, s tem prvovrstnim dalmatinskim pridelkom. V Ljubljani bo ta pokušnja olja v prostorih Kmetijske družbe na Turjaškem trgu št. 3 v ponedeljek, dne 18. decembra od 8—12 dopoldne in od 2—5 popoldne. Vsi oni, ki se zanimajo za pravo oljino olje, se naj tega dne prijavijo v tem prostoru, kjer dobe vsa potrebna pojasnila. Kmetovalci! Podpirajmo se medsebojno. Zakaj bi kupovali drago francosko in italijansko olje ter s tem slabili našo valuto. Svoji k svojim velja tudi za kmetovalce!

(Novi kolki.) Z dnem 1. januarja 1923 pridejo v promet novi kolki (takse) in sicer po 5, 10, 20 in 50 para ter po 1, 2, 3, 5, 10, 20, 50, 100, 250, 500 in 1000 dinarjev. Obenem se uvedejo tudi kolki za igralne karte in domino po 50 dinarjev. Sedaj veljavni kolki se smejo uporabljati še do dne 30. januarja 1923. Potem pa izgube veljavo in se morajo zamenjati do vstetega 30. aprila s kolki nove izdaje pri deželni finančni blagajni v Ljubljani in pri davčnih uradih.

(Ameriško posojilo.) Dne 2. decembra se je moral izjaviti zastopnik Blerove skupine, če vztraja njegova sku-

pina na posojilo. Izjavil se je pritrdilno in naša država dobi še 75 milijonov zlatih dolarjev, ki se porabijo edino v železniške svrhe. Ker pa se more pričeti z gradnjo šele spomladi, zato ni naša država sedaj sprejela denarja, ker bi do spomladi po nepotrebnem plačevala visoke obresti. To tudi v pojasnilo »Avtonomistu«, da bo vsaj malo bolj pametno čekali o železnicih.

(Vrednost denarja.) Pričenja se stara pesem, naš denar pada in pada. Vzrok leži v prevelikem uvozu in v premajhnem izvozu. Da so pa krivi tudi razni špekulanti, je jasno. Ne bo bolje, dokler ne vzame kmetijsko ljudstvo vlade v roke. — Ameriški dolar velja 296 kron, češka krona 9.24 do 9.36, laška lira še od 14.72 do 14.84 kron, francoski frank okoli 21 kron, avstrijska krona 4 desetinke vinarja, nemška marka 4 vinarje in madžarska krona 12 vinarjev.

(Uvoz jaje na Češko.) Češka vlada je prepovedala izvoz jajc iz Češke in je znatno znižala uvozno carino na jajca.

(Produkcija sladkorja v naši državi.) Zaradi dolgotrajnega deževja je pesa slaba, in bo mesto pričakovanih 4000 vagonov dala le 3000 vagonov sladkorja.

(Ker so se vrane in kavke) preveč zaplodile v Sloveniji, je dovolila vlada, da se sme vrane pokončevati tudi s strupi in ne samo s streljanjem. Lovsko društvo je v ta namen poskrbelo, da bo izdelovala drogerija »Adria« v Ljubljani potrebno fosforno raztopino, ki jo bo prodajala v dozah po 10 do 12 dinarjev interesentom. Navodilo za uporabo bo vsaki dozi priloženo. Za zaščito setev spomladi se priporoča »Antiant« ki ga je po nizki ceni dobiti pri »Kmetijski družbi« v Ljubljani. Najboljše sredstvo za zastrupljenje so na vsak način doze »Adrije«. Postopati je sledeče: V kak star sod ali dobro emailirano posodo (sod je po uporabi sežgati, posodo pa dobro izmisti) je naliti 5 litrov še ne strjene živalske krvi. V to kri se iztrese svo dozo, nakar je vse treba dobro premešati s palico, ki jo je potem sežgati. Zmesi se pridene toliko otrobov, da nastane trda masa. Ta se natrese potem po polju, toda le na kraje, kamor ne prihaja domača perutnina ali svinje, ker bi se te drugače zastrupile. Za posebno uspešno pokončevanje vran so razpisane nagrade od 25 do 100 dinarjev.

(Vloge na tekoči račun pri Mestni hranilnici ljubljanski.) Kakor se nam poroča, je ministrstvo trgovine in industrije dovolilo Mestni hranilnici ljubljanski, da sme poleg hranilnih vlog sprejemati tudi vloge na tekoči račun. Olej in saterat v današnji številki lista.

NAHOD? GLAVOBOL? Zobobol? Trganje? Odrcejo večkrat mišice in živci? Prijetno čustvo kreposti prinese pravi Feljerjev Elzafluid! Najboljše hišno sredstvo, lajša bolečine, osvžuje in jača ter čez 25 let priljubljen kosmetikum za nego kože, las in ust! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganje! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnatih ali 12 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 208 dinarjev in 5% doplatka razpošilja: lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 344, Hrvatsko.

Raznosterosti.

(Pomiloščen od kralja) je bil na smrt obsojeni delavec Korošević. Kakor znano je bil Korošević vodja upora v Tuzli. Obsojen je bil zato, ker je ubil že razoroženega orožnika, ki ga je kleče prosil zaradi njegove rodbine, da mu priznase. Toda Korošević ni poznal usmiljenja in orožnika ubil. Zaradi te njegove brezsrčnosti ni hotel pravosodni minister predlagati njegove pomilostitve. Da se izogne smrtni kazni, si je nato Korošević prerezal trebuh, toda kmalu nato je ozdravil in sedaj bi moral biti obsojen. V tem pa se je premislil justični minister in predlagal njegovo pomilostitev, ki jo je kralj takoj odobril.

(Odbor kraljevega fonda.) Na dan svoje poroke je daroval kralj en milijon dinarjev kot poseben fond za nagrade onim, ki se bodo odlikovali v delu za narod, da ga prosvetno, moralno in gospodarsko dvignejo. Poleg tega je določil kralj, da se iz njegovih sredstev vplača letno 300 tisoč dinarjev. Fond upravlja kraljeva pisarna. Sedaj je ustanovila pisarna v ta namen poseben odbor, ki se imenuje »Odbor kraljevega fonda« in na katerega se naj obračajo vsi, ki so v tem pogledu zainteresirani.

(Krnški dogodki pred sodiščem.) Poročali smo že, kako je na Krnu strela razdejala spomenik, ki je bil postavljen v čast na Krnu opetovano tepenih laških vojakov. Da je spomenik v resnici razdejala strela je bilo dokazano ne samo od naših in nemških strokovnjakov, temveč tudi od uradne laške komisije. Kljub temu pa so dolžili Italijani Slovence, da so oni nalašč oskrnili spomenik, samo da so se mogli potem znesti nad našimi rojaki. In prihrumele so fašistovske tolpe v Drežnico, Kobarrid in požigale ter pretepale, nakonec pa še prisilile s pomočjo laške vlade, da je moral naš narod uprizoriti ono zadostilno svečanost, ki je in ostane največje ponižanje našega naroda. Toda še ne zadosti. Pretečeni teden je bila pred sodiščem v Gorici razprava proti »razdiralcem« spomenika, čeprav je dokazano, da je bil edin razdiralec — strela. Značilno, kako se reže kruh pravice v Italiji je, da je sodišče odklonilo vsa izvedeniška mnenja nepristranskih strokovnjakov in celo mnenje laške uradne komisije, temveč sodilo na podlagi mnenja, ki ga je izrekel fašist Marcuzzi, ki sploh ni bil na Krnu in ki torej spomenika niti videl ni. In vseeno je njegovo mnenje držalo in slovenski pastirji so bili kaznovani in obsojeni. Bolj pač še nikoli ni bila poteptana pravica! Tovariši, podpirajte zato »Jugoslovansko Matico«, ki je največja opora naših bratov pod Italijo.

(Kako se godi našim fantom v laški vojni službi) o tem poroča »Edinost« sledeče: V svojih pismih se ne pritožujejo naši fantje samo o tem, da so lašni in kako težke vaje da morajo delati, temveč tudi o tem, kako jih pretepujejo. Redno vsak večer so tepeni od laških vojakov, če se pa pritožijo, potem so še zasramovani. Ob vsaki priliki morajo slovenski vojaki slišati, da so »poroci« in niti en oficir jih ne vzame v zaščito. Popolnoma brezpravna para so naši pod Italijo.

(Smola izumitelja.) William Brut je leta 1892. iznašel pisalni stroj. Njegova iznajdba je dala sicer tisočim kruha in marsikdo je vsled nje obogatel, toda Brutu je prinesla edinole smolo. Svojo iznajdbo je prodal za 75 dolarjev. Toda kupec je bil silno nejevoljen in je prizadejal izumitelju dosti sitnosti, ker je zahteval denar nazaj. Nato je kupil stroj neki ameriški bogataš. Toda nesreča je hotela, da je zgorel stroj obenem z vsem pohištvom bogataša. Ta je bil babjeveren človek in je bil prepričan, da mu je stroj prinesel nesrečo. Zato se je hotel maščevati nad izumiteljem stroja in vsled svojega bogastva se mu je posrečilo, da je bil Brut zaprt in obsojen na 80 dolarjev globo. Izum mu je prinesel torej večjo globo, kakor pa je dobil zanj plače. Brut je kmalu nato vsled revščine umrl.

(Aeroplan in kmetijstvo.) V Ameriki so pričeli uporabljati aeroplane tudi kot sredstvo za pokončevanje gosence in sicer na sledeči način. Aeroplan leti v veliki hitrosti (120 kilometrov na uro) kakih 12 metrov nad zemljo in siplje na dreve ali polje s posebno napravno nek desinfekcijski prasek. Velika hitrost povzroči silen veter, ki strese gosence z dreva in ki zrahlja zemljo. Pravijo, da se je ta način zelo obnesel.

(Dve žene je hotel imeti) kmet Vlada Radič je iz Novega Sada. Iz Rusije je pripeljal s seboj ženo Ruskinjo in živel z njo srečno tri meseca. Tedaj pa se je tako zaljubil v neko Katrico, da je dejal, da brez nje ne more živeti. Pregnal je ženo in vzal Katrico k sebi in pričel so se srečni medeni tedni. Toda žalbože so bili ti tedni silno kratki, ker je žena prijavila to stvar sodniji. Sodišče je nato dalo Vladi mesto dveh žen — dva meseca zapora — brhka Katrica pa je dobila mesto moža — mesec dni zapora. In zaljubljenosti je bilo konec.

(Ponesrečena špekulacija.) Ze večkrat predkaznovani Andrej Lichtenwaller je umoril svojo ženo, ker se je ločila od njega vsled večnega trpinčenja. Ko je prišel septembra meseca zaradi tega pred poroto, se je delal nemega in zato je bila razprava odložena. Dva meseca je tudi v resnici pridno molčal. Ker pa je bila nekoč hrana zelo slaba, ga je to ujezilo in pričel je na glas rentati. Pa je bilo konec njegove nemosti. Tako je prišel zopet pred poroto, kjer je iznova poizkusil svojo srečo. Nobenega glasu ni dal od sebe, temveč je kimal. Pa mu je malo pomagalo, kajti nihče mu ni več verjel. Porotniki so ga spoznali krivim in zato je bil obsojen na smrt na vešalih. Sodni dvor ga misli predlagati v pomilostitve.

Dobitna glavica: 60.000.000 R.

Podružnice:
Novo mesto — Rakek —
Slovenjgrad — Maribor.

Trgovska banka, Ljubljana, Štef. 1.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Razvalni zaklad: Okrog 10.000.000 R.

Telefon št. 146, 458.

Brzjava: TRGOVSKA.

Jadranska banka-Beograd.

Delniška glavica: Din 60,000.000.

Rezerva: Din 30,000.000.

Podružnice:
Bled, Caviat, Celje, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Jesenice, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Prevalje, Sarajevo, Split, Sibenik, Tržič, Zagreb.

AMERIKANSKI ODDELEK.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City.
BANKO YUGOSLAVO DE CHILE: Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Prvovrstna

umetna

gnojila

dobavlja najceneje veletrgovina

Vinko Vabič, Žalec (Slovenija).

Jamstvo za vsebino! :-: Vse vrste v zalogi!
18% Zhomasovo žlindro, 40-42% kalijevo sol, 18-20% kostni superfosfat, 15% rudninski superfosfat, 15-17% apneni dušik.

Prostovoljna javna dražba

posestva Franc-a Sluga v Dragomlju hiš. št. 14 pri Brezovici
bo v ponedeljek dne 18. decembra 1922 od 9. ure zjutraj naprej.

Posestvo obstoji iz več parcel

gozda, njiv, travnikov itd.

Prodajalo se bo na drobno, na željo pa tudi vse skupaj.
Pooblaščenec dražbe FRANC VOGEL,
DRAGOMER št. 27, p. Brezovica pri Ljubljani.

Bojarske pomočnike sprejme
v trajno delo pri prosti hrani,
stanovanju in perilu Fran Replč,
sodar, Ljubljana (Trnovo).

Proda se par dobro vozečih,
teških konjev s homoti vred ali
pa tudi brez homotov po ugodni
ceni. Vprašati pri Francu Koro-
šec, posestniku v Gornji Radgoni.

Zepne,
stenske,
nihalne,
kubinske
ure, budil-
ke, zlat-
nino in
srebrnino
kupite
najceneje
pri trdku

Ivan Pakiž

v Ljubljani, Stari trg št. 20.

Voz zapravljen na štiri peresa,
skoraj nov, in ene lahke sani
(s kripo) proda A. Roman, Vižmarje
št. 33, p. Št. Vid nad Ljubljano.

Cepijene trte

različnih vrst na podlagi Rip.
Portalis in tudi vkoreninjene
bele šmarice prodaja
Franc Zelenko, pos. in trtničar.
Rucmance - Sv. Tomaž pri Or-
možu, Slovenija.
Cena po dogovoru! - Za od-
govor naj se priložijo znamke.

TRGOVINA
sena, slame, drv,
krompirja, sadja
in vseh drugih deželnih pridelkov
Andrej Oset, Maribor,
Aleksandrova c. št. 57; telefon št. 88.

Objava.

Mestna hranilnica ljubljanska naznanja,
da vsled dovoljenja nadzorstvene oblasti
sprejema poleg hranilnih vlog na knjižice,
katere od 1. januarja 1923 dalje obrestuje
po čistih

5%

tudi vloge v tekočem računu,

ki jih obrestuje proti odpovedi tudi višje.

Kakor na vloge na hranilne knjižice,

jamči tudi za vloge v tekočem računu

mesto Ljubljana z vsem svojim premo-

ženjem in vso davčno močjo.

Stanje hranilnih vlog 320 milijonov

kron.

Mestna hranilnica ljubljanska.
P. ešernova ulica št. 3.

Umetna gnojila

15% Kainit

42% Kalijevo sol

18% Tomaževa žlindra

franko vreča in postaja Maribor oddaja dokler
zaloga traja trdka

Anton Tonejc in drug, Maribor
Mlinska ulica 23.

Radi ugodnega nakupa tuje valute na nižje cene.

Najboljši dalmatinski portland cement

iz splitske to-**Ekonom**, osrednja gospo-
varne oddaja **Ekonom**, darska zadruga
:-: v LJUBLJANI KOLODVORSKA ULICA št. 7 :-:

KMETOVALCI!

Blasnikova

„Velika Pratika“
za leto 1923 je izšla!

Letošnja izdaja je posebno obširna in vsebuje za študente
poučno snov. Pridržanih je 12 beležnih listov, na koje kmetje
lahko vpisujejo vse kmetijske se-
stojke važne beležke, ki ne bodo v
korist samo sedanjim gospodarjem,
ampak bodo važne tudi za naslednike.
Kmetovalci! Ne pozabite, da je Blasnikova „Velika Pratika“
vaše najstarejše kmetjsko glasilo. „Pratika“ se dobiva skoro v vseh
trgovinah; kjer bi je pa ne bilo, naj se naroči naravnost v tiskarni
J. Blasnika nasl. v Ljubljani, Breg 12.

„Pratika“ stane
v nadv. prodaji **3 Din**

Proda se
ob deželni cesti Krško-Kosta-
njevica (Pristava) dve njivi
in sicer: prva meri 2 orala à
7 Din 1 m² in druga 1 oral à
6 Din m². Uporabi se jih lahko
kot stavbišča. Več se polzve pri
J. KERIN, Kostanjevica (Dol.)

Pridobivajte nove
naročnike
„Kmetijskemu listu“
pri vsaki priliki!

Pranje je težko delo: Olajšaj si ga
in uporabljal milo z znamko

GAZELA!

Uvoz in prodaja razno-
vrstnega inozemskega
manufaktur-
nega blaga.

A. & E. SKABERNE

Posebni
oddelek za pletenine,
trikotazo in perilo.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski
premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov

za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava:

Prima čehoslov. in angleški koks za livarne in domačo uporabo,
kovaški premog, črni premog in jajčne brikete.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15.

Mestni trg 5.
LJUBLJANA

O. Bernatovič

trgovina
konfekcijska